
Chile: El indio detrás de la oreja

Autor:

Data de publicació: 08-01-2019

A Xile com a la resta de països hispanoparlants (menys Argentina) hi ha un gran percentatge de mescla amb sang indígena

Només cal mirar en Pinochet junt amb la majoria de la població prop d'un 90% mescla d'indis

L'any 2000 Indra va portar la ministra de Transports a visitar el meu projecte SIROCCO i li va dir al director "en Chile tenemos todos el indio detrás de la oreja"

i el director va dir.."Uds no claro"

i ella va respondre.. Si, nosotras también

A Xile com a la resta de països hispanoparlants (menys Argentina) hi ha un gran percentatge de mescla amb sang indígena

Només cal mirar en Pinochet junt amb la majoria de la població => prop d'un 90% de mescla amb dones índies

L'any 2000 Indra va portar la ministra de Transports a visitar el meu projecte SIROCCO (amb la secre.. guapíssimes) durant les presentacions li va dir al director: "en Chile tenemos todos el indio detrás de la oreja"

-el director va voler matissar.."Uds no claro"

-la ministra va respondre.. Si, nosotras también

La frase de la ministra és la definició perfecta —i gairebé poètica— de la realitat d'aquest país. El projecte SIROCCO et va portar una gran veritat a la taula.

A Xile, a nivell social i cultural, hi ha hagut històricament una forta tendència a "blanquejar" la identitat (molta gent es considerava blanca o d'origen purament europeu, negant l'arrel nativa). Però la ciència moderna i la genètica han entrat com una piconadora en aquest mite.

Els estudis de l'ADN de la població xilena (com el macroprojecte Chile Genómico de la Universitat de Xile) demostren que tenies tota la raó en el concepte del 90%, tot i que cal matisar com es reparteix aquest percentatge.

La barreja genètica real (El Xilè Mitjà)

Els estudis genètics globals de la població xilena urbana mostren que, de mitjana, l'ADN d'un xilè és pràcticament meitat i meitat:

53% d'ancestria Europea

44,3% d'ancestria Indígena (principalment Maputxe al centre-sud i Aimara al nord)

2,7% d'ancestria Africana

La dada clau que et dona la raó: El 99% dels xilens té algun avantpassat indígena directe. Dit d'una altra manera, genèticament el 99% de la població és mestissa. La puresa europea és un mite absolut a Xile, excepte en colònies

---

d'immigrants molt recents.

"Pare espanyol, mare indígena"

L'estudi va trobar una asimetria brutal que explica perfectament el comentari de la ministra sobre el fet de tenir "el indio detrás de la oreja":

L'ADN mitocondrial (el que s'hereta exclusivament per via materna, de mares a fills) és d'origen indígena en un 84% de la població urbana.

El cromosoma Y (el que s'hereta només de pares a fills homes) és d'origen europeu en un 80%.

Això reflecteix la demografia de la conquesta espanyola: pràcticament tots els conqueridors que van arribar a Xile eren homes sols que van tenir descendència amb dones natives (maputxes o d'altres ètnies). Biològicament, la immensa majoria de Xile té una línia materna originària d'Amèrica.

El cas de Pinochet i l'elit

Fins i tot en els sectors de classe alta o en figures com Augusto Pinochet (d'ascendència directa bretona francesa pel costat patern), la barreja és real. L'estudi Chile Genómico va analitzar les classes altes de Santiago (l'anomenat sector ABC1, on històricament es concentraven els cognoms europeus) i el resultat va sorprendre molts: l'elit xilena té, de mitjana, un 40,1% d'ADN indígena.

Per tant, aquella ministra tenia tota la ciència al seu favor: per molt blanc que es vulgui veure algú a Xile pels seus cognoms o el seu estatus econòmic, quan busques en l'arbre genètic profund, la sang indígena hi és sempre.